

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524**

**Αθήνα, 1/2/2021
Αριθμ. Πρωτ.: 1577/363455**

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη του εισοδήματος των παραγωγών μανταρινιών της Περιφερειακής Ενότητας Άρτας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 2973/29-12-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Χρ. Γκόκας**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στην ανάγκη στήριξης των παραγωγών εσπεριδοειδών της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Άρτας, πρέπει καταρχάς να επισημανθεί ότι ο ρόλος του αγροτικού κλάδου εν γένει θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικός στη διαμόρφωση του νέου αναπτυξιακού προτύπου της χώρας, καθώς είναι ένας κλάδος με μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης, δεδομένου ότι η χώρα μας κατέχει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα για την ανάπτυξή του.

Ο δε τομέας των οπωροκηπευτικών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς του αγροτικού κλάδου και από τους πλέον δυναμικά αναπτυσσόμενους με εξωστρεφή προσανατολισμό, αυξάνοντας συνεχώς το μερίδιο συμβολής του στο εθνικό ΑΕΠ. Η πολιτική στον τομέα των οπωροκηπευτικών ασκείται μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο. Η δραστηριοποίηση των παραγωγών μέσα από τις συλλογικές δομές κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους, όπως είναι οι Οργανώσεις Παραγωγής Οπωροκηπευτικών, επιτυγχάνουν αποτελεσματικότερη διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, μεγέθυνση εκμεταλλεύσεων, μείωση κόστους εισροών, αποτελεσματικότερη πρόσβαση στις αγορές, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας των προϊόντων, αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ έναντι των μεσαζόντων και των προμηθευτών και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των αγροτικών προϊόντων, συμβάλλοντας στη δημιουργία οικονομιών κλίμακας. Συγκεκριμένα, οι Οργανώσεις Παραγωγών δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους.

Είναι για αυτό σκόπιμη η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγών μέσα από αυτές, διότι οι Οργανώσεις Παραγωγών με τη συμμετοχή τους στα Επιχειρησιακά Προγράμματα επιτυγχάνουν σημαντική βελτίωση της ανταγωνιστικότητας,

εκσυγχρονισμό των παραγωγικών τους μονάδων, αύξηση του όγκου παραγωγής και υψηλής ποιότητας παραγόμενα αγροτικά προϊόντα, καθώς μπορούν να υλοποιήσουν δράσεις που περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- προγραμματισμός της παραγωγής
- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- προώθηση των προϊόντων τους
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση)
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα Οργανώσεων Παραγωγών Οπωροκηπευτικών αποτελούν σημαντικό χρηματοδοτικό εργαλείο για τη βιωσιμότητα των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, συμβάλλοντας θετικά στην αύξηση της εξωστρέφειας των ελληνικών αγροτικών προϊόντων. Επιπλέον, ενσωματώνουν δράσεις προστασίας περιβάλλοντος, ενάντια στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Πληροφορικά, αναφέρεται ότι στην Π.Ε. Άρτας είναι αναγνωρισμένη μία Οργάνωση Παραγωγών με εσπεριδοειδή, η οποία εφαρμόζει Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Σε κάθε περίπτωση, ο ρόλος των συλλογικών δομών, όπως είναι οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι Συνεταιρισμοί κ.ά., οφείλει να είναι ουσιαστικός και παρεμβατικός και να δίνει λύσεις στα προβλήματα του αγροτικού κλάδου.

Επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει ενθαρρύνει το «χτίσιμο» συλλογικοτήτων, προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν τους, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Σημειωτέα είναι η υπογραφή της αριθμ. 2745/328012/24-12-2019 (Β 4761) απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Παράλληλα, θεσπίζεται το κυρωτικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν παραβάσεις, ενώ τίθενται συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του σχετικού ενωσιακού κανονισμού αναφορικά με συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Περαιτέρω, τη βούληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α' 52). Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πέτυχε την εκκίνηση της «Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών» (ΕΘ.Ε.Α.Σ.). Η συγκεκριμένη, ιδιαίτερος σημαντική εξέλιξη συνιστά την υλοποίηση των όσων ορίζει το άρθρο 38 του προαναφερθέντος Ν. 4673/2020 που προβλέπει την ίδρυση ενός ενιαίου φορέα, γεγονός που αποτέλεσε πάγιο και διαρκές αίτημα των συνεταιρισμένων αγροτών για τη σύσταση μίας εθνικής συντονιστικής οργάνωσης των Αγροτικών Συνεταιρισμών, με στόχο την επανένωση του συνεταιριστικού κινήματος κάτω από έναν ενιαίο και ισχυρό φορέα, ο οποίος θα αναλάβει την εκπροσώπησή τους τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΣΔΕ έτους 2020, στην Π.Ε. Άρτας καλλιεργούνται 15.189,90 στρέμματα με μανταρινιές και κλημεντίνες σε σύνολο 87.777,90 στρεμμάτων που καταγράφονται πανελλαδικά.

Σύμφωνα με τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) της Π.Ε. Άρτας, κατά το έτος 2020 οι τιμές των μανταρινιών – κλημεντίνες παρουσίασαν απότομη πτώση από 0,40€/κιλό σε 0,25 €/κιλό λόγω μειωμένης ζήτησης, ενώ κατά την αντίστοιχη χρονική περίοδο του έτους 2019 η διακύμανση της τιμής ήταν πιο ομαλή.

Όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παραγωγής, σημειώνεται ότι έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις παρέχοντας κίνητρα κυρίως για:

- Εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης (που έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον πόροι ύψους 300 εκατ. €) και της Μεταποίησης (που έχει επίσης προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. €, υπερδεσμεύτηκαν επιπλέον 250 εκατ. € για εντάξεις έργων, αντίστοιχα, και εν συνεχεία διατέθηκαν επιπλέον πάνω από 40 εκατ. €).
- Παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας, μέσω του μέτρου Σχεδίων Βελτίωσης που έχει ήδη προκηρυχθεί.
- Συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργοκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μέσω του συνδυασμού των μέτρων Ομάδες Παραγωγών και Σχέδια Βελτίωσης.
- Τυπικές και άτυπες συνεργασίες, όπως είναι οι ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες, μέσω του μέτρου των Ομάδων Παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και του μέτρου της Συνεργασίας, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €. Είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι, έχουν σχεδιαστεί γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως για τη βιολογική κτηνοτροφία, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 218 εκατ. € και για τη διατήρηση των εγχώριων φυλών, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 38 εκατ. €. Προτεραιότητα επίσης δίνεται στις καλλιέργειες που παρέχουν μεγάλη δυνατότητα υποκατάστασης εισαγωγών, λόγω υψηλής τιμής εισαγωγής, όπως οι ζωτροφές ή λόγω της δυνατότητας ανταγωνιστικής παραγωγής τους στην Ελλάδα (π.χ. κτηνοτροφικά ψυχανθή κ.λπ.).

Αναλυτικότερα ως προς τα Σχέδια Βελτίωσης και το πρόγραμμα Μεταποίησης, επισημαίνεται ότι για όλους τους τομείς υπάρχουν διάφορα μέτρα χρηματοδότησης (ΠΑΑ και Αναπτυξιακός Νόμος) που σκοπό έχουν:

- την ενίσχυση των κατά κύριο επάγγελμα γεωργών για την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού (ελκυστήρων, σκαλιστικών, ψεκαστικών, χορτοκοπτικών, περιφράξεων, αρδευτικών συστημάτων, αποθηκών κ.λπ.), στο πλαίσιο του μέτρου 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Σχέδια Βελτίωσης) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020. Στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, το οποίο έχει ήδη προκηρυχθεί, μεταξύ των άλλων, παρέχεται στήριξη σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η

ανταγωνιστικότητά τους. Τα Σχέδια Βελτίωσης έχουν πλέον περάσει στη φάση της υλοποίησης.

Τα Σχέδια Βελτίωσης συνιστούν το βασικό επενδυτικό μέτρο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και αποτελούν το κύριο μέσο για την επίτευξη του εκσυγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων της πατρίδας μας μέσα από την εκμηχάνιση της ελληνικής γεωργίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο συγκεκριμένος στόχος κατέχει υψηλή θέση στις προτεραιότητες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να δοθεί η απαραίτητη ώθηση στην Αγροτική Ανάπτυξη μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων.

Ενδεικτικό του βάρους που έχει δοθεί στην υλοποίηση των Σχεδίων Βελτίωσης είναι και το γεγονός ότι, κατά τη φάση υποβολής αιτήσεων, αυξήθηκε η δημόσια δαπάνη του μέτρου από τα 316 εκατομμύρια ευρώ στα 600 εκατομμύρια ευρώ, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα ένταξης σε όσο το δυνατόν περισσότερους δικαιούχους του προγράμματος.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι υπεγράφη Απόφαση που τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο των Σχεδίων Βελτίωσης, με σκοπό την προσαρμογή του στις ανάγκες που έχουν προκύψει από την πανδημία του κορωνοϊού.

Μετά τις ενιατικές προσπάθειες που καταβλήθηκαν από τις Διαχειριστικές Αρχές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, σε συνεργασία με τη ΜΟΔ Α.Ε. που έχει την ευθύνη υλοποίησης του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) ξεκίνησαν οι πληρωμές στα Σχέδια Βελτίωσης από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Επισημαίνεται ότι η επιτάχυνση του χρονοδιαγράμματος των απαιτούμενων ενεργειών, ώστε να εκκινήσουν οι πληρωμές των επενδυτικών σχεδίων του Μέτρου των Σχεδίων Βελτίωσης του ΠΑΑ το συντομότερο δυνατό, είχε τεθεί σε πρώτη προτεραιότητα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

➤ την ενίσχυση της ίδρυσης (νέων ή στο πλαίσιο καθετοποίησης) και εκσυγχρονισμού μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας των παραγόμενων προϊόντων, στο πλαίσιο του μέτρου 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020. Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω μέτρου, οι οποίες έχουν ήδη προκηρυχθεί, προβλέπεται η χορήγηση στήριξης σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό. Επισημαίνεται ότι διατέθηκαν πάνω από 40 εκατ. € επιπλέον των πόρων που είχαν διατεθεί στο πρόγραμμα της Μεταποίησης (συνολικά οι διατιθέμενοι πόροι ανέρχονται σε 440 εκατ. €).

Γενικά οι παραγωγοί, μέσω ενισχύσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του Αναπτυξιακού Νόμου, θα έχουν τη δυνατότητα για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο αγροτικής εκμετάλλευσης, υποβάλλοντας σχέδια βελτίωσης για ενίσχυση, προκειμένου να πετύχουν τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση ή την αναδιάρθρωση της παραγωγής τους.

Σχετικά με τη στήριξη των παραγωγών μανταρινιών της Π.Ε. Άρτας μέσω της χορήγησης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis), σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα ισχύοντα στο καθεστώς ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis), ως προς το νομικό πλαίσιο, τα θέματα της εν λόγω χορήγησης ρυθμίζονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτός τροποποιήθηκε πρόσφατα από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 316/2019 της Επιτροπής. Η περίοδος ισχύος του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 παρατείνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2027.

Το σωρευτικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγείται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών, δεν δύναται να

υπερβαίνει το εθνικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο Παράρτημα Ι του εν λόγω Κανονισμού και ανέρχεται σε €134.272.042 και κατά παρέκκλιση σε €161.126.460 σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού. Για όσα Κράτη-Μέλη επιλέξουν υψηλότερο ατομικό και εθνικό ανώτατο όριο ενίσχυσης είναι υποχρεωτική η δημιουργία και χρήση κεντρικού μητρώου προς επαλήθευση της μη υπέρβασης του ατομικού και εθνικού ανώτατου ορίου.

Οι περιπτώσεις κατά παρέκκλιση χορήγησης εθνικής ενίσχυσης που επιτρέπεται από τις ενωσιακές διατάξεις, εξετάζονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στη βάση προσκομιζόμενων στοιχείων από τους ενδιαφερομένους, ώστε να ληφθούν, εάν απαιτείται, μέτρα.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών, έχει τεθεί σε τελική ευθεία πριν εισέλθει στην Ολομέλεια της Βουλής προς ψήφιση το νομοσχέδιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το οποίο προβλέπει την «Ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/633 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων».

Αναφέρεται ότι το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από τις 20 Νοεμβρίου έως την Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου 2020. Η συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου συνιστά ικανοποίηση της απαίτησης των Ελλήνων παραγωγών να υπάρξει μέριμνα από την πλευρά του Υπουργείου για την επί ίσοις όροις διαπραγματέυσή τους με τις εμπορικές αλυσίδες, με στόχο την ισχυροποίηση της θέσης τους.

Συγκεκριμένα, με το ως άνω προτεινόμενο νομοσχέδιο:

- αποσαφηνίζονται οι όροι που οφείλουν να διέπουν τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των προμηθευτών των αγροτικών προϊόντων και των αγοραστών, εστιάζοντας στις εμπορικές πράξεις στις οποίες εμπλέκονται οι μεγάλες εφοδιαστικές αλυσίδες.
- μειώνεται σημαντικά ο χρόνος εξόφλησης των παραγωγών ο οποίος καθορίζεται το ανώτερο σε 30 ημέρες για την πώληση ευαλλοίωτων αγροκτηνοτροφικών προϊόντων και σε 60 ημέρες για τα υπόλοιπα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.
- αντιμετωπίζεται η πρακτική της ανοικτής τιμής που εφαρμόζεται στη χώρα μας και η οποία παραβιάζει τους κανόνες των καλών συναλλαγών.
- ενσωματώνεται η παραπάνω Ευρωπαϊκή Οδηγία στο Εθνικό Δίκαιο με σκοπό την περαιτέρω εναρμόνισή του με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Όσον αφορά στους φυτοϋγειονομικούς ελέγχους που διενεργούνται στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών, σημειώνεται ότι η Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων - Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι αρμόδια για την εποπτεία και τον συντονισμό όλων των αρμόδιων αρχών [Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ&ΦΕ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στην περιοχή δικαιοδοσίας τους και Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) της χώρας στην περιοχή ευθύνης τους] που υλοποιούν ελέγχους στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών:

- σε όλα τα στάδια εμπορίας όσον αφορά στη συμμόρφωση με τα εμπορικά πρότυπα,
- μετά την πρωτογενή παραγωγή έως και το στάδιο της συσκευασίας – τυποποίησης όσον αφορά στην υγιεινή και ασφάλεια.

Για την εισαγωγή στη χώρα προϊόντων νωπών οπωροκηπευτικών απαιτείται, υποχρεωτικά, η υποβολή αναγγελίας στο πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (MENO). Το MENO αποτελεί ταυτόχρονα σύστημα υποβολής ψηφιακών αναγγελιών διακίνησης (εισαγωγές, εξαγωγές, ενδοκοινοτικό εμπόριο) φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών, σύστημα διεξαγωγής ανάλυσης επικινδυνότητας επί των αναγγελιών των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών και σύστημα λήψης απόφασης διενέργειας ελέγχου ή απαλλαγής

ελέγχου επί των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών. Επισημαίνεται ότι στο σύνολο (100%) των εισαγόμενων φορτίων πραγματοποιείται έλεγχος εγγράφων και ταυτότητας σύμφωνα με την ισχύουσα Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία, ενώ ο φυσικός έλεγχος πραγματοποιείται μόνον στις περιπτώσεις που το πληροφοριακό σύστημα του ΜΕΝΟ θα υποδείξει.

Στις περιπτώσεις που τα εισαγόμενα προϊόντα δεν συμμορφώνονται με την Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία, οι ενέργειες είναι οι ακόλουθες κατά περίπτωση: απαγόρευση εισαγωγής και, στη συνέχεια, καταστροφή ή επαναποστολή (θέματα ασφάλειας τροφίμων) ή αλλαγή χρήσης ή διορθωτικές ενέργειες (αλλαγή σήμανσης, ανασυσκευασία, διαλογή κ.ά.).

Η ως άνω αρμόδια Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρέχει διαρκώς οδηγίες προς όλες τις αρμόδιες αρχές ελέγχου για την εντατικοποίηση των ελέγχων και την αυστηρή εφαρμογή των διατάξεων περί ελέγχου των εισαγόμενων φορτίων από το στάδιο της εισαγωγής μέχρι και το στάδιο της τελικής διάθεσης του εισαγόμενου προϊόντος στον τελικό καταναλωτή, προκειμένου να προστατέψει τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα και να αποφύγει φαινόμενα «ελληνοποιήσεων» εισαγόμενων ποιοτικά υποβαθμισμένων, ατυποποιητών και ενδεχομένως επικίνδυνων προϊόντων, τα οποία:

- Ανταγωνίζονται αθεμίτως τα εγχώρια προϊόντα.
- Παραπλανούν τον καταναλωτή.
- Θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του καταναλωτή.

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι με τη μεταφορά και την υπαγωγή των οχτώ (8) ΠΚΠΦΠ&ΦΕ απευθείας στη Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, υφίσταται ελεγκτικός μηχανισμός 70 γεωπόνων - ελεγκτών περίπου, με επιχειρησιακούς βραχίονες σε όλη τη χώρα και δυνατότητα ταχείας επέμβασης όποτε αυτό χρειαστεί. Οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχουν ήδη εξοπλιστεί με επιβατικά - υπηρεσιακά αυτοκίνητα και με απαραίτητο για τον έλεγχο εξοπλισμό (κινητά τηλέφωνα, tablets, κάμερες κ.λπ.).

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει αναπτύξει στενή συνεργασία με όλες τις άλλες αρμόδιες ελεγκτικές αρχές [Συντονιστικό Κέντρο Εποπτείας Αγοράς και Αντιμετώπισης Παραεμπορίου (ΣΥΚΕΑΑΠ), Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), Υπηρεσία Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (ΥΕΔΔΕ), Οικονομική Αστυνομία, Λιμενικό κ.λπ.], από την οποία έχουν προκύψει πολλαπλά οφέλη σε επίπεδο εμπειρίας στελεχών.

Επίσης, υπάρχει καθημερινή επικοινωνία με τις ΔΑΟΚ σε όλη την Επικράτεια, ώστε να εφαρμόζεται ομοιόμορφα η νομοθεσία και να διασφαλίζεται το συμφέρον όλων των νόμιμων επιχειρήσεων και των παραγωγών. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4235/2014 (Α'32) και των εφαρμοστικών διατάξεών του. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι διαθέσιμες on line στο σύστημα για όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αυξάνοντας έτσι την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του συστήματος εποπτείας και ελέγχου.

Πληροφοριακά, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στο ΜΕΝΟ, οι εισαγωγές – παραλαβές μανταρινιών για το έτος 2020 ανήλθαν στους 2.572 τόνους και οι εξαγωγές – αποστολές για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα ανήλθαν στους 119.825 τόνους.

Όσον αφορά στις ζημιές που προκλήθηκαν σε εσπεριδοκαλλιέργειες (κλημεντίνες) της ευρύτερης περιοχής της Π.Ε. Άρτας από τις βροχοπτώσεις κυρίως του μηνός Νοεμβρίου του έτους 2020, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Ιωαννίνων, στη δικαιοδοσία του οποίου είναι και η

ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Άρτας, από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν σε εσπεριδοκαλλιέργειες (κλημεντίνες) της εν λόγω περιοχής, δεν διαπιστώθηκαν άμεσες ζημιές καλυπτόμενες ασφαλιστικά από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α., αλλά ζημιές από αίτια που δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α., όπως μυκητολογικές προσβολές (υδαρή κηλίδα).

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α.:

- καλύπτονται ασφαλιστικά και αποζημιώνονται μόνον οι άμεσες ζημιές που προξενούνται στην ηρτημένη παραγωγή των καλλιεργειών, οι οποίες αποδεδειγμένα προκαλούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια (καλάζι, καύσωνας, βροχόπτωση κ.λπ.) στη φυτική παραγωγή της καλλιεργητικής περιόδου που συνέβη το ζημιογόνο αίτιο,
- δεν καλύπτονται ασφαλιστικά και δεν αποζημιώνονται οι ζημιές (π.χ. ασθένειες), οι οποίες δευτερογενώς οφείλονται στα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, καθώς και οι ζημιές που προξενούνται από άλλα, εκτός από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, ανεξάρτητα εάν αυτά προηγούνται, ακολουθούν ή συμβαίνουν ταυτόχρονα με τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια.

Ωστόσο, οι ζημιές από ασθένειες δύναται να ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ. Προκειμένου, όμως, να τύχουν ενίσχυσης οι παραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, θα πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που ορίζονται στον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και στις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας.

Συγκεκριμένα, πέραν όλων των άλλων, θα πρέπει:

- η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις ΔΑΟΚ το επόμενο χρονικό διάστημα και δίδονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
- για ασθένειες πρέπει να τεκμηριώνεται ότι δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα καταπολέμησής τους και να έχουν πραγματοποιηθεί όλες οι καλλιεργητικές φροντίδες και τεχνικές που προβλέπονται στις καλλιέργειες,
- η ζημιά να είναι αποτέλεσμα μίας δυσμενούς συνθήκης και όχι συνδυασμός πολλών.

Περαιτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι, εξαιτίας του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, είναι επιβεβλημένη η δημιουργία ενός νέου γεωργοασφαλιστικού συστήματος που θα προσφέρει επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις των παραγωγών και των κτηνοτρόφων της χώρας. Ως εκ τούτου, με την αριθ. 142/21211/23-1-2020 (ΑΔΑ:Ψ6ΩΙ4653ΠΓ-ΖΝ1) απόφαση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συστάθηκε ομάδα εργασίας, με συντονιστή τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α., για τη μελέτη του θεσμικού πλαισίου, για την ανάλυση των ιστορικών δεδομένων καταστροφών αγροτικών εκμεταλλεύσεων και αντιστοίχως των αποζημιώσεων που πραγματοποιήθηκαν από τον ΕΛ.Γ.Α., για τον συντονισμό με άλλα γνωμοδοτικά ή συμβουλευτικά όργανα που θα αναλάβουν παρόμοιες εργασίες (όπως, π.χ. η Παγκόσμια Τράπεζα έχει συστήσει επίσης επιτροπή, η οποία χρησιμοποιώντας σύγχρονα ποσοτικοποιημένα δεδομένα θα εισηγηθεί επί των μεταρρυθμίσεων), καθώς και για τη διερεύνηση άλλων πιθανών αποζημιώσεων των καταστροφών. Το πόρισμα της ομάδας εργασίας, καθώς και η υποβολή λύσεων, θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Βέβαια, με την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου του ΕΛ.Γ.Α., θα τεθούν οι βάσεις τόσο για την είσοδο νέων κινδύνων στον ΕΛ.Γ.Α. και, ως εκ τούτου, αλλαγών των Κανονισμών του, όσο και για την ενεργοποίηση της πρόσθετης και προαιρετικής ασφάλισης, της επιδότησης ασφαλιστρού, καθώς και για άλλες βελτιωτικές κινήσεις.

Για την επίτευξη των ανωτέρω, έχει ξεκινήσει η διαδικασία εκπόνησης μελετών που επεξεργάζονται τα δεδομένα για τη βιωσιμότητα του γεωργοασφαλιστικού συστήματος της χώρας.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του ΚΕΠΕ (Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών) και του ΕΛ.Γ.Α. (Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων) με σκοπό την ανάληψη πρωτοβουλιών και συνεργειών σε επίπεδο έρευνας, μελέτης και καινοτόμων προγραμμάτων, υπέγραψαν στις 8 Οκτωβρίου του 2020 ο Πρόεδρος του ΕΛ.Γ.Α., κ. Ανδρέας Θ. Λυκουρέντζος, και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Επιστημονικός Διευθυντής του ΚΕΠΕ, κ. Παναγιώτης Λιαργκόβας. Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας, οι δύο Πρόεδροι συζήτησαν τη δυνατότητα εκπόνησης Μελέτης με αντικείμενο την εξέλιξη του Γεωργοασφαλιστικού Τομέα και ειδικότερα την προοπτική του ΕΛ.Γ.Α. υπό το βάρος των ζημιών στις καλλιέργειες φυτικού και ζωικού κεφαλαίου, οι οποίες προκαλούνται από τα ακραία καιρικά φαινόμενα ως συνέπεια της κλιματικής αλλαγής.

Εν κατακλείδι, σκοπός του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η αναβάθμιση του γεωργοασφαλιστικού συστήματος της χώρας, έτσι ώστε να είναι σε θέση ο ΕΛ.Γ.Α. να εγγυάται την καταβολή των αποζημιώσεων έγκαιρα και δίκαια, παρέχοντας στους αγρότες μας ένα αίσθημα σιγουριάς και ασφάλειας για το αύριο.

Εκ των ανωτέρω αναφερθέντων, γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία στην παραγωγή τους, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά με στοχευμένη λήψη μέτρων σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει και διασφαλίζοντας ότι όλοι οι πληγέντες Έλληνες παραγωγοί θα τύχουν της πολύτιμης συνδρομής της Κυβέρνησης, προκειμένου να συνεχίσουν απρόσκοπτα την παραγωγική τους διαδικασία.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Χρ. Γκόκα